

KİTABXANAÇILARIN ETİKA KODEKSİ

PREAMBULA

Bu kodeks kitabxanaçının peşə fəaliyyətinin mənəvi əsaslarını müəyyən edir.

Kitabxanaçı aşağıdakı dəyərləri rəhbər tutur:

- kitabxana şəxsiyyətin və bütövlükdə cəmiyyətin ehtiyaclarını ödəyən informasiya, təhsil, mədəni, istirahət və digər funksiyaları yerinə yetirən zəruri və mühüm qurumdur;
- bilik və məlumatların yayılması ölkənin sosial inkişafı, müasirləşməsi və çiçəklənməsi üçün vacib şərtidir, sosial sabitliyə və ədalətə kömək edir;
- kitabxana ehtiyatları ölkələrin xalqlarının mədəni irsinin, mənəvi ənənələrinin, milli mədəniyyətlərinin və dillərinin bütün müxtəlifliyinin qorunması, inkişafı və yayılması üçün əsasdır;
- humanizm kitabxanaçılıq peşəsinin ideoloji əsasıdır;
- kitabxanaçılıq peşəsinin ictimai xarakteri sosial məsuliyyət hissinə əsaslanır.

CƏMIYYƏT VƏ KİTABXANA MÜNƏSİBƏTLƏRİNDƏ

- siyasi, iqtisadi, dini və digər təşkilatların şəxsi baxışlarını və ya üstünlüklərini deyil, peşə borcunu rəhbər tutur;
- istifadəçilərin məlumat, bilik və mədəni irsə çıxışının təmin edilməsində senzuraya, iqtisadi, siyasi və digər maneələrə müqavimət göstərir;
- məlumatdan zorakılıq, irqi və dini ədavətin, milli, siyasi və digər ayrı-seçkiliyin yayılmasının qarşısının alınması üçün qanunla müəyyən edilmiş tədbirlərə əməl edir;
- cəmiyyətdə təmsil olunan etnik, dil və mədəni qruplar arasında müsbət mədəniyyətlərə dialoqu təşviq edir;
- kitabxanaların inkişafına kömək etmək və onların sosial əhəmiyyətini artırmaq məqsədilə hakimiyyət orqanları, ictimai təşkilatlar və müxtəlif qurumlarla tərəfdaşlıq əlaqələrini inkişaf etdirməyə çalışır.

İSTİFADƏÇİLƏRLƏ MÜNƏSİBƏTLƏRDƏ

- faktiki və potensial bütün istifadəçilərə hörmət və mehribanlıqla yanaşır;
- kitabxana xidmətinin yüksək keyfiyyətini və yüksək ünsiyyət mədəniyyətini təmin edir;
- istifadəçinin informasiya və bilikləri, o cümlədən müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları vasitəsilə axtarmaq, seçmək və əldə etmək hüquqlarını təmin edir;
- istifadəçinin mədəni dəyərlərə çıxış hüquqlarını təmin edir və istifadəçinin cəmiyyətin mədəni

həyatında iştirakına təşəbbüs göstərir;

– cinsindən, irqindən, milliyyətindən, əmlak və ya rəsmi statusundan, siyasi və ya dini etiqadından, fiziki sağlamlıq vəziyyətindən asılı olmayaraq istifadəçilərin kitabxana xidmətlərinə bərabər hüquqlarını təmin edir;

– fərdin sosiallaşmasına, vətəndaş şüurunun formalaşmasına kömək edir;

– şəxsiyyətin informasiya mədəniyyətinin inkişafına kömək edir;

– şəxsiyyətin intellektual və mənəvi inkişafının mənbəyi kimi kitab və müəllifni təbliğ edir, müəllif mədəniyyətinin formalaşmasına və inkişafına töhfə verir;

– uşaq və gənclərin intellektual və mənəvi inkişafına kömək edir;

– etibarsız, bilərəkdən yalan materialları tövsiyə etmir, onların fərdlərə və cəmiyyətə vura biləcəyi təhlükə və zərərdən xəbərdardır;

– sosial məsuliyyət hissini rəhbər tutmaqla istifadəçinin öz informasiya fəaliyyəti haqqında məlumatların məxfilik və məxfilik hüququnu qoruyur.

HƏMKARLARI İLƏ MÜNASİBƏTLƏRDƏ

– mehribanlıq, hörmət və dürüstlük nümayiş etdirir;

– komandanın korporativ mədəniyyətinin formalaşmasında iştirak edir və səmərəli komanda işi və mehriban qarşılıqlı yardım məqsədilə ona əməl edir;

– gənc kadrların peşəkar inkişafına kömək edir;

– şəxsi məlumatların məxfilik prinsipinə hörmət edir;

– peşəkarlıq və əxlaqi keyfiyyətləri ilə öz nüfuzunu qazanmağa çalışır, haqsız rəqabət üsullarına əl atmır;

– plagiatdan qaçaraq üçüncü tərəfin intellektual fəaliyyətinin nəticələrindən vicdanla istifadə edir.

PEŞƏSİNƏ MÜNASİBƏTDƏ

- sosial missiyasını və peşə borcunu yerinə yetirmək üçün ayrılmaz şərt kimi peşəkar inkişafa və təkmilləşdirməyə, mədəni özünütəhsil almağa çalışır;
- peşəsinin ictimai nüfuzunun artırılması və informasiya cəmiyyətində perspektivli rolunun tanınması üçün səylər göstərir;
- peşə haqqında müsbət imicinin formalaşmasının tərkib hissəsi kimi xarici görünüşünə qayğı göstərir;
- peşə fəaliyyəti zamanı istifadəçilərin, həmkarların, kitab satışı şirkətlərinin və digər mal və xidmətlərin tədarükçülərinin vəsaitləri hesabına şəxsi maddi və ya digər nemətlərin əldə edilməsinə imkan vermir;
- kitabxanaçılıq peşəsinin nüfuzuna xələl gətirən hərəkətlərə yol vermir, onun yüksək ictimai tanınmasına qayğı göstərir.

KODEKSƏ ƏMƏL OLUNMASI

Kitabxanaçı etikasını bilmək və ona riayət etmək hər bir kitabxanaçının şərəf, vicdan və peşəkar məsuliyyət məsələsidir.